

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je problém, jehož řešení vyžaduje koordinaci práce pedagogů, samotných žáků, jejich zákonných zástupců, školního psychologa, často ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními. Cílem strategie předcházení školní neúspěšnosti je nastavit metody vyhledávání ohrožených žáků, formy a postupy prevence i řešení již vzniklých případů.

Prevence školní neúspěšnosti

- úzká spolupráce všech pedagogických pracovníků a vzájemná informovanost (vyučující včas předávají informace týkajících se zejména průběžné docházky, chování, plnění školních povinností třídnímu učiteli)
- školní poradenské pracoviště (ŠPP) nabízí možnost konzultace pedagogům, zákonným zástupcům
- třídní učitelé se spolu s žáky podílejí na vypracování pravidel třídy a následně jejich důsledném dodržování
- zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o prospěchu, docházce a chování žáků
- třídní učitel a vyučující konkrétního předmětu konzultuje prospěch, chování a docházku žáka se zákonnými zástupci na třídních schůzkách nebo individuálních konzultacích
- v případě potřeby preventivní pohovory žáků s výchovným poradcem, školním metodikem prevence, se zákonnými zástupci a stanovování podpůrných opatření
- v případě žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je postupováno v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- žáci jsou pozitivně motivováni k učení, požadavky jsou přiměřené, srozumitelné, žáci jsou vedeni k objektivnímu sebehodnocení
- pedagogové zařazují aktivity, které posilují pozitivní sebevědomí žáků, podporují samostatné a nezávislé myšlení žáků, pedagogové zjišťují a poté pracují se silnými a slabými stránkami žáka
- pedagogičtí pracovníci vytváří zdravé klima třídy a školy, prostřednictvím různých metod a forem výuky

Možné příčiny školní neúspěšnosti žáků:

- snížený zájem o výuku, nízká motivace
- školní nezralost
- odlišné sociokulturní prostředí, vliv rodiny
- poruchy učení
- poruchy chování
- snížený intelekt
- záporný vztah ke škole
- zdravotní problémy, časté absence, dlouhodobá absence
- náročná životní situace

- záškoláctví
- smyslové a řečové vady
- odlišný mateřský jazyk

Postup v případě školní neúspěšnosti

- učitel ve vyučovací hodině ověřuje, zda žák chápe zadání, umožňuje používání názorných pomůcek, přehledů učiva v rámci upevňování znalostí
- učitel věnuje žákovi zvýšenou pozornost
- snaží se začlenit žáka do činností např. skupinovou spoluprací
- žáci jsou vedeni k tomu, aby včas dokázali požádat o pomoc, pokud si neví rady
- vyučující může v případě potřeby zařadit žáka do hodin intervence
- na základě domluvy s vyučujícím může ověřování znalostí probíhat formou, která je vzhledem k potížím žáka pro něj přijatelnější (ústní, písemná)
- vyučující může stanovit časový plán, v němž definuje menší celky učiva, které bude ověřovat (data ověřování, konkrétní části učiva)
- se zákonnými zástupci je konzultována potřeba dohledu nad pravidelnou domácí přípravou, která by měla směřovat k rozvoji smyslu pro odpovědnost, procvičení učiva a ověření úrovně pochopení probraného učiva
- v případě dlouhodobé nepřítomnosti žáka ze zdravotních příčin vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími a zákonnými zástupci žáka individuální plán doplnění učiva, termíny zkoušení a individuálních konzultací
- vyučující předmětu, ve kterém hrozí žákovi neprospěch včas informuje zákonné zástupce a vedení školy, dohodne s dostatečnou časovou rezervou s žákem a zákonným zástupcem individuální možnost nápravy (individuální konzultace/intervence, časový plán, doučování)
- dalším krokem je vypracování plánu pedagogické podpory, případně doporučení návštěvy ŠPZ – PPP, SPC – na základě Doporučení poradenského zařízení jsou žákům poskytnuta příslušná podpůrná opatření

V Hněvošicích, 1. září 2025